

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑΙ ΜΕΛΕΤΑΙ

ΚΑΙ ΕΙΣ ΤΟΝ ΝΑΟΝ ΓΥΜΝΗ;

Β'.

Ἄφοῦ λοιπὸν ἡ σημερινὴ γυνὴ ἢ εἰσερχομένη γυμνὴ εἰς τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ, καὶ ἀνήκει αὕτη δυστυχῶς εἰς τὴν μεγαλειτέραν μερίδα τῆς τάξεως τῶν γυναικῶν, εἰσέρχεται γυμνὴ δι' οὐδένα ἄλλον λόγον παρὰ τὴν περὶ αὐτῆς εὐαρέστους ὥρας, ὅπως θὰ ἐπεροῦσε αὐτὰς εἰς τὸ θέατρον, εἰς τοὺς χοροὺς, καὶ εἰς τὰς ἄλλας συγκεντρώσεις, διατὶ ἀποκλείεται εἰσερχομένη οὕτω εἰς τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ νὰ εἰσέρχεται καὶ ἐκεῖ, *με ἄλλους σκοπούς, καὶ ἄλλα ἰδανικά, με τοὺς σκοπούς, καὶ τὰ ἰδανικά, με τὰ ὅποια κάμνει τὴν ἐμφάνισίν της εἰς τὰς ἄλλας συγκεντρώσεις αὐτῆς*; Καὶ διατὶ δὲν δικαιούμεθα νὰ εἴπωμεν, ὅτι εἰσερχομένη γυμνὴ σχεδὸν εἰς τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ, εἰσέρχεται καὶ ἐκεῖ, *διὰ τὴν δείξῃ τὸ σαρκίον της*! Εἰς ποῖον σημεῖον διὰ τῆς τοιαύτης συμπεριφορᾶς κατέρρηξε τὸν τόπον τοῦ χριστιανικοῦ ναοῦ!

Πῶς καὶ διατὶ δὲν ἔχομεν τὸ δικαίωμα νὰ τὸ εἴπωμεν, ἀφοῦ αὕτη ἐνόμισεν ἰσοῦσιν τὸν τόπον τῶν χορῶν καὶ τῶν διασκεδάσεων, μετὰ τὸν χώρον τοῦ Ἱεροῦ Χριστιανικοῦ ναοῦ; Καὶ ἔχομεν ἄδικον τότε εἰς τὸν ναὸν τοῦ Ἱεροῦ Χριστιανικοῦ ναοῦ; *Εἶναι ἀληθὲς ὅπως καὶ εἶναι; Τότε διατὶ νὰ μὴ τὸ ὁμολογήσωμεν; Εἶναι τοῦτο σωστόν; πρέπει νὰ τὸ εἴπωμεν.* Ὅτι ἡ γυμνὴ γυνὴ ἢ ὅποια δὲν παραλείπει νὰ εἰσέρχεται τοιαύτη καὶ εἰς τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ, οὐδένα ἄλλο τὴν ἐνδιαφέρει, παρὰ τὴν δεικνύει τὸν ἑαυτὸν της. Λι' αὐτὸ ζῆ δι' αὐτὸ ἐργάζεται δι' αὐτὸ μοχθεῖ δι' αὐτὸ ταπεινοῦται. Ὅλην τὴν ὑπόστασίν της εἰς αὐτὸ τὸ αἶσθημα, ἀσπλάγγως τὴν θυσιάζει. Μὴ σὰς ἀπατᾷ μετὰ τὸν συχνὸν ἐκκλησιασμὸν της, ὅταν αὐτὸς γίνεται τοιού-

νημι καὶ ἐλόκληρος ἢ Ἀμερικὴ θὰ παρκελευθῆσιν, διὰ τῆς ραδιοτηλεφώνου τὴν διαδικασίαν ταύτην. Ὁ-
λαι α: οἰκίαι μετεσχηματίσθησαν εἰς ξενοδοχεῖα ὅπου
ἔγεγεν τῆς συρροῆς πολλῶν.

Δὲν σὰς κάμνει ἐντύπωσιν τὸ ἐνδιαφέρον τοῦτο τῶν Ἀμερικανῶν ὑπὲρ τῆς θρησκείας των; Ἴδου διατὶ ὁ λαὸς τῆς Ἀμερικῆς εἶναι λαὸς μετὰ ζῆλον. Διότι μέσα του ἔχει θρησκείαν διὰ τὴν ὅποیان ἐνδιαφέρεται ὅπως ἐνδιαφέρετε διὰ τὸν ἄρτον του.

τοτρόπως. Ἀπλούστατα προσπαθεῖ ὁπισθεν αὐτοῦ νὰ κρύψῃ τὸν πραγματικὸν ἑαυτὸν της, καίτοι τοῦτο εἶναι ξένον πρὸς τὸν Χριστιανισμὸν καὶ λέγεται Φαρισαϊσμός καὶ ὑποκρισία. Ἄλλ' ἐὰν ἤθελε νὰ δικαιολογήσῃ τὸν ἑαυτὸν της, τότε πῶς θὰ κατώρθωνε νὰ ἀπαντήσῃ εἰς τὸ ἐρώτημα, διὰ τίνα λόγον ἐπὶ τέλους εἰσέρχεται γυμνὴ εἰς τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ; Τί θὰ εἶχε νὰ ἀπαντήσῃ εἰς αὐτό; Ἐὰν δὲν ἔχει λόγον ἢ γυμνότης αὐτῆς, τότε πρὸς τί αὕτη νὰ διενεργῆται ὑπ' αὐτῆς τῆς ἰδίας κατὰ τρόπον σκανδαλώδη καὶ νὰ δεικνύεται αὕτη δι' ἐνδυμάτων καταλλήλως, καὶ ἐσκευμένως, τοιοῦτοτρόπως ἐρραμμένων, *οὕτως ὥστε νὰ ἐντρέπεται διὰ λογαριασμὸν τῆς γυμνῆς κυρίας νὰ ἀτενίσῃ κανεὶς αὐτήν*; Ἀλλὰ εἰς ἕνα λόγον μάλιστα εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, τότε τίνα ἄλλον λόγον δύναται νὰ ἔχη ἀπὸ τοῦ νὰ ζητῆ ἢ γυνὴ καὶ μάλιστα ἢ ἐκκλησιαζομένη, δι' αὐτῆς ταύτης τῆς γυμνότητος, νὰ ἀποσπάσῃ τὰ βλέμματα καὶ δι' αὐτῶν τὴν προσοχὴν τῶν ἐκκλησιαζομένων ἀνθρώπων, διὰ νὰ μὴ εἴπωμέν τι ἐπὶ πλέον, ἀφοῦ τόσον ἀνενοχλήτως κατέχει *τὴν μὴ εἰς αὐτήν ἀνήκουσαν θέσιν εἰς τοὺς ναοὺς, κατὰ τὰς ὥρας τῆς Χριστιανικῆς λατρείας.* Ἐσκέφθη ποτὲ πῶς ὅτι ἡ συμπεριφορὰ καὶ ἡ διαγωγὴ αὐτῆς εἶναι ὅλος ξέναι πρὸς τὴν ἱερότητα τοῦ χώρου τῆς Χριστιανικῆς Ἐκκλησίας καὶ πρὸς τὸ χριστιανικὸν πνεῦμα; Ἐὰν καὶ τότε διατὶ ἐπιμένει εἰς τὴν ἀδικαιολόγητον καὶ ἄσεμνον ἐκκλησιαστικὴν περιβολὴν της; Ἐὰν ὅχι τότε ἐρωτᾶται: *ὁ χώρος τοῦ Χριστιανικοῦ ναοῦ εἶναι ἢ δὲν εἶναι ἀξίος περισοτέρου σεβασμοῦ ἐν μέρους αὐτῆς;*

ΥΠΕΡΟΧΟΝ ΔΙΔΑΓΜΑ

ΕΚ ΤΩΝ ΤΟΥ ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΝΑΖΙΑΝΖΙΝΟΥ

Ἐπῆρξε καὶ χρυσοῦς αἰὼν τῆς Ἐκκλησίας μας. Ἦτο ὁ αἰὼν ἐκεῖνος κατὰ τὸν ὅποιον ἀνεφάνησαν οἱ μεγαλειότεροι Θεολόγοι, οἱ διακριθέντες διὰ τὸν φιλοσοφικὸν τὸν καταρτισμὸν καὶ διὰ τὴν ρητορικὴν τὸν δεινότητα. Τὴν κορυφὴν τῆς πανυψηλοῦ ταύτης θεολογικῆς πυραμίδος τοῦ Δ' αἰῶνος τὴν ἀποτελοῦσι οἱ τρεῖς γνωστοὶ Ἱεράρχαι Βασίλειος ὁ Μέγας, Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος καὶ Γρηγόριος ὁ Ναζιανζηνός. Κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ὁ Μέγας Βασίλειος διὰ τῆς φιλοσοφικῆς του δυνάμεως διετύπωνε τὰ δόγματα καὶ περιέβαλλε τὸν

Χριστιανισμόν τόσον φιλοκάλως μὲ τὴν φιλοσοφικὴν ἑλληνικὴν τήβεννον, ὃ δὲ Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος διὰ τῆς ρητορικῆς του δεινότητος ἐνεθουσίαζε τὰ χριστιανικὰ πλήθη καὶ ὁ Γρηγόριος ὁ Ναζιανζηνὸς διὰ τῆς ποιητικῆς του δυνάμεως ἐξωγράφιζε τὴν ἀνθρωπίνην ψυχὴν. Ἐν τούτοις κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, ὡς μᾶς λέγει ἡ ἱστορία, ἀνεφαίνοντο πολλοὶ αὐτόκλητοι διδάσκαλοι οἵτινες *προπετιῶς* πηδῶντες εἰς τὸ μέσον τῆς ἐκκλησίας μας, ὅλως ἀπαιδευτοὶ, *ἐπηγγέλλοντο τὸν Θεολόγον*, μὴ διστάζοντες νὰ γίνωνται καὶ ἐρμηνευταὶ καὶ ἐλεγκταὶ τῶν ἀληθῶν διδασκάλων, πειρώμενοι διὰ τῶν φωνασιῶν των, τῶν ὕβρεων καὶ γενικῶς διὰ τῶν *νεφελοκοκκυγιῶν* των νὰ ἐπιδράσωσι παρὰ τοῖς χριστιανοῖς καὶ νὰ ὀνομάζωνται ὑπὸ τοῦ λαοῦ Ραββὶ Ραββί. Τὴν θλιβερὰν ταύτην κατάστασιν ἔχων ὑπ' ὄψιν ὁ ἱερός Γρηγόριος ὁ Ναζιανζηνὸς πολλάκις εἰς τοὺς ὡραίους του λόγους, ἐξεδήλωνε τὴν ἱεράν του ἀγανάκτησιν πρὸς τοὺς τοιοῦτους διδασκάλους, οἵτινες δυστυχῶς δὲν ἐλλείπουσι ἀπὸ ἐκείστην ἐποχὴν. Παραθέτομεν δὲ τὴν πρὸς τούτους παραίνεσιν τοῦ ἱεροῦ τούτου ἀνδρός:

«Δὲν συλλογιζέσθε (λέγει) τίς πρέπει νὰ διδάσκη καὶ τίς πρέπει νὰ μανθάνη, εἰς σᾶς οὐδεὶς ὅρος τοῦ παιδεύειν καὶ παιδεύεσθαι. Πρὶν ἀλλάξητε τὴν πρώτην τρίγα, πρὶν μάθητε ὀρθὰ νὰ ὀμιλήτε, πρὶν μάθητε τῶν ἱερῶν βιβλίων καὶ αὐτὰ τὰ ὀνόματα, πρὶν διακρίνητε τὸν χαρακτήρα καὶ τὴν ιδιότητα τῆς Παλαιᾶς καὶ τῆς Νέας Διαθήκης καὶ τίνες αὐτὰ τὰ συνέγραψαν, μόνον, ἂν ἀποστομίσητε δύο ἢ τρία λόγια εὐσεβῆ καὶ αὐτὰ ἐξ ἀκοῆς, ἂν τύχη, ὅχι ἐκ σπουδῆς καὶ ἐπιμελοῦς ἀναγνώσεως ἢ ἐάν διαβάσητε ὀλίγον ψαλτήριον ἀρκεῖ μόνον νὰ σηματοποιήτε ἐξωτερικόν τι πρόσωπον εὐλαβείας καὶ κοσμιότητος, εὐθὺς ὑψηλοφρονεῖτε καὶ ζητεῖτε τὰς πρωτοκαθεδρίας (ἐν τῇ διδασκαλίᾳ). Προκύπτετε ἱεροὶ ἀπὸ τὰ σπάργανα, ὡσάν ὁ Σαμουὴλ. Εὐθὺς εἰσθε σοφοὶ καὶ διδάσκαλοι καὶ ὑψηλοὶ τὰ θεῖα, ἐρμηνευταὶ καὶ τῶν δυσνοήτων χωρίων τῆς Ἁγίας Γραφῆς καὶ χειροτονεῖτε ὑμᾶς αὐτοὺς οὐρανόους καὶ καλεῖσθαι ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων Ραββὶ ζητεῖτε.

Ἐπειτα καὶ ἐὰν ἐπιχειρήσητε νὰ ἐξηγήσητε τὰς Γραφὰς καὶ διὰ ἀμάθειαν τὰς παρεξηγήτε καὶ τὰς κακοερμηνεύσητε, τὸ νόστιμον εἶναι,

ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΣ διὰ τὴν περιφέρειαν Φενεοῦ τῆς Κορινθίας εἶναι ὁ κ. Α. Κονομίδης ὅστις ἐνεργεῖ ἐγγράφως καὶ εἰσπράξεις.

ὅτι θέλετε νὰ σᾶς ἐπαινώσι οἱ οἱ ἀκροαταὶ σας, καὶ σᾶς φαίνεται βαρὺ ἐὰν πολλὰ πολλὰ δὲν σᾶς ἐπαινώσι· *καὶ ἀγανακτοίητε ἂν εἰμὴ σφόδρα ἐπαινοῖσθε*».

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑΙ ΜΕΛΕΤΑΙ

ΤΑ ΔΙΔΑΚΤΗΡΙΑ ΜΑΣ

Ἡ ΥΠΟΧΡΕΩΣΙΣ ΤΟΥ ΚΥΡΙΑΡΧΟΥ ΛΑΟΥ

Ἐτερον κώλυμα τῆς ἐκπληρώσεως τοῦ σκοποῦ τῶν σχολείων εἶνε ἡ ἔλλειψις καταλλήλων διδακτηρίων καὶ διδακτικῶν ὀργάνων.

Οἰανδῆποτε μύρφωσιν καὶ ἂν ἔχουν οἱ καθηγηταὶ καὶ ὁσονδῆποτε ἐνδιαφέρον καὶ ζῆλον καὶ ἂν ἤθελον ἔχει εἰς τὸ ἔργον των, πρέπει νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι θέλουν εὐφρεθῆ εἰς λίαν δυσχερῆ θέσιν διὰ τὴν ὅλως εὐσυνείδητον ἐπιτέλεσιν τῶν καθηόντων των, ὁπόταν τὰ διδακτήρια δὲν ἐκπληροῦν καὶ τοὺς ὅρους τῆς διδακτικῆς. Πῶς εἶνε δυνατὸν ἀνέτως νὰ διεξαχθῇ ἡ διδασκαλία καὶ καρποφόρος ν' ἀποβῇ αὐτή, ὁπόταν συμβαίνει ὥστε καὶ αἱ αἰθουσαι στενόχωροι καὶ ἀνθυγιεῖναι νὰ ὑπάρχουν καὶ πληθὸς μαθητῶν νὰ φοιτᾷ ἐκεῖ, συνωστιζόμενον δίκην σαρδελῶν καὶ θόρουβος καὶ κρότοι ἐκκοφραντικοὶ νὰ λαμβάνουν χώραν ἐκεῖ, ἀπὸ τὴν διαρκῆ κίνησιν κάρων καὶ ἀμαξῶν καὶ αὐτοκινήτων; Πῶς εἶνε δυνατὸν οἱ μαθηταὶ μετ' εὐχαριστήσεως νὰ παρακολουθήσουν τὴν διδασκαλίαν τῶν καθηγητῶν των, ἄνευ ὑγιεινῶν καὶ ἀναπαυτικῶν ἐδωλίων καὶ ἄνευ χαρτῶν καὶ πινάκων καὶ ὀργάνων; Προκειμένου μάλιστα περὶ τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν, δύναται τις νὰ εἴπῃ ὅτι ὅλως ματαία ἤθελεν εἰσθε ἡ διδασκαλία τὴν στιγμὴν, καθ' ἣν οἱ μαθηταὶ δὲν πειραματίζονται αὐτοὶ οὗτοι καὶ δὲν συνηγοροῦνται μετὰ τῶν καθηγητῶν των διὰ τὴν ἐξαγωγήν τῶν φυσικῶν ὅρων καὶ νόμων.

Μάλιστα δὲ δὲν θὰ εἶναι ὑπερβολὴ νὰ εἴπῃ τις ὅτι ὅφ' ἂς συνθήκας διεξάγεται σήμερον ἡ διδασκαλία ἐν τοῖς σχολείοις, ὅχι μόνον ἡ προσήκουσα μύρφωσις δὲν συντελεῖται, ἀλλὰ προσέτι καὶ ὁ σωματικὸς ὀργανισμὸς καταπονεῖται καὶ δηλητηριάζεται εἰς τὸ ὅλως ἀνθυγιεινὸν καὶ πνιγηρὸν ἐκεῖνο τῶν διδακτηρίων περιβάλλον. Καὶ συλλογιζέται τις μήπως γονεῖς καὶ διδάσκαλοι καὶ πολιτεία, μήπως συνώμοσαν διὰ τὴν ἀποχαύνωσιν καὶ τὸν ἐκφυλισμὸν τῆς μαθητιώσεως νεολαίας.

Δὲν εἶνε δυνατὸν εἰμὴ νὰ αἰσθάνεται θλίψιν